

IV Jornades Marçalianes “i en el foc nou d’una altra llengua”

Written by Tona Gusi. La Independent
Thursday, 13 December 2012 17:22

There are no translations available.

Aquestes Jornades se celebren cada dos anys centrant-se en un aspecte de l’obra de **Maria-Mercè Marçal**

. Es fan el mes de novembre en record de la data en que va néixer la poeta i escriptora feminista (el 13 de novembre de 1952) i s’han celebrat en diverses ciutats dels Països Catalans.

Organitzades per la Fundació Maria-Mercè Marçal i el grup “Cos i Textualitat” de la UAB, enguany s’han centrat en les traduccions de la seva poesia i de la seva novel·la. “Traduir és sempre reescriure, rellegir, obrir-se al diàleg. És encendre el foc nou d’una altra llengua que parla un idioma diferent o es diu en noves paraules, des d’un altre espai i un altre temps”, tal i com s’anunciava en la convocatòria.

Les IV Jornades Marçalianes han estat un èxit de participació. La majoria de l’assistència provenia de l’àmbit universitari però les sessions menys acadèmiques també han gaudit d’un públic de totes les edats coneixedor i admirador tant de la poeta com de la seva obra.

Si la temàtica central de la traducció conduí al públic per un recorregut apassionant però ple de dificultats per mantenir el nivell literari de l’autora i els seus silencis -dificultats manifestades per la totalitat de traductores i traductors al castellà, al francès, a l’holandès o al romanès-, també hi hagué actes més específics sobre aspectes de la creació literària i de la vida de **Maria-Mercè Marçal**

El tema del desig, constant en l’obra poètica i central en la novel·la “La passió segons Renée Vivien”, fou objecte d’estudi en varies sessions: “La comunitat de les amants: el desig com a expropiació” titulava **Marta Segarra** la seva ponència i en els actes que acompanyaren les IV Jornades: “Versos que cremen” fou el nom del recital de poesia a càrreg d’

Annie Bats

(traduïda al francès) i de

Mireia Calafell

(en català), o “Amb el foc nou d’altres poetes” el recital col·lectiu que celebraren una vintena de poetes amb

Montserrat Abelló

al capdavant.

A destacar la ponència “Maria-Mercè Marçal i les feministes franceses de la diferència: coincidències poètiques i convergències teòriques” on **Sandrine Frayssinhes Ribes**, de la Universitat de Montpeller III - Paul Valéry, va recórrer cronològicament les publicacions de les

Written by Tona Gusi. La Independent
Thursday, 13 December 2012 17:22

feministes franceses i de Marçal, tant d’aquelles que la pròpia autora es reconeixia lectora fervent com d’aquelles amb les quals no hi tingué cap contacte tot i que escrigueren sobre els mateixos temes (

Simone De Beauvoir, Annie Leclerc, Hélène Cixous, Luce Irigaray, Julia Kristeva, Marguerite Duras, Xavière Gauthier

, o l’apreciada

Sidonie Gabrielle Colette

.

Taula rodona «Experiències compartides: edició, feminisme i filosofia»

En absència de l’escriptor **Xavier Bru de Sala**, que s’excusà, **Maria Olivares** (de la Marxa Mundial de Dones de Catalunya) amb la seva intervenció “Des d’uns ulls de dona” i

Anna Masó

(Filòsofa i membre del Secretariat de l’Assemblea Nacional Catalana, ANC) amb «L’amistat» conformaren una taula més íntima.

Maria Olivares va fer un relat de la militància política i feminista que van compartir, en molts moments i circumstàncies. Es va referir al PSAN i a l’Assemblea de Dones de Nacionalistes d’Esquerra dels darrers anys 70 i principis dels vuitanta, al bar i a l’editorial la Sal, i a les manifestacions del 8 de març, en una de les quals onejava una pancarta lila creada per l’Assemblea de Dones de N d’E amb una finestra oberta de bat a bat sota la consigna-poema de Marçal creada per a l’ocasió i que s’ha estat emblemàtica fins l’actualitat “Obrim una finestra en aquest cel tancat”.

Maria Olivares també va destacar la defensa i treball constant de **Marçal** per la llengua catalana, i el seu pensament polític donant suport als Països Catalans. “Volia un país lliure i just per a dones i homes de totes les condicions” afirmà

Maria Olivares

tot recordant la divisa de la poeta nacionalista i feminista:”A l’atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona, de classe baixa i nació oprimida. I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel.”

Anna Masó va centrar el seu discurs en l’amistat, una llarga amistat personal (1982-1998) però també col·lectiva que incloïa criatures, amics i amigues de diferents grups i províncies. La

seva intervenció va anar acompanyada d’un power point amb imatges de fons.

Va fer un recorregut a través dels setze anys centrant-se en tres temes: els cursos a la Universitat Catalana d’Estiu (UCE), la literatura compartida i el grup de mares soles. En primer lloc va referir-se als cursos de l’UCE al liceu Renouvier de Prada del Conflent, amb dades concretes dels cursos i programes, feministes i filosòfics, impartits per **Marçal** i per la mateixa

Anna Masó

però també amb la participació d’altres grans amigues com

Tània Fraylich, Tona Gusi

i

Dolors Pèrez

.

Pel que fa al segon aspecte, va explicar algunes experiències literàries compartides -com les lectures i discussions entorn les obres del romanticisme anglès i alemany del s. XIX entre les quals va destacar la tendència mística i naturalista de **Blake** i la força tràgica i passional de les Amazones en l’obra de

H. Von

Kleist

a P

entesilea

- però també va referir-se a d’altres reflexions vinculades a la literatura catalana escrita per dones com

La infanticida

de

Caterina Albert

o

Mirall trencat

de Rodoreda, o la pròpia novel·la de

Maria-Mercè Marçal

La passió segons Renée Vivien

. Arran d’aquesta obra,

Anna Masó

va explicar algunes anècdotes del viatge que van fer plegades a Lesbos a la recerca de la casa on va viure la poeta

Pauline M. Tarn

, que a la novel·la apareix com Renée Vivien.

El tercer aspecte va ser el relat de l’experiència del grup de mares soles fundat l’octubre de 1982 en una masia de Balsareny i que va tenir una intensa continuïtat durant 5-6 anys. En formaren part set dones (Anna, Dolors, Maite, Mercè, Pepi, Tània, Tona) i dotze criatures amb

IV Jornades Marçalianes “i en el foc nou d’una altra llengua”

Written by Tona Gusi. La Independent
Thursday, 13 December 2012 17:22

el propòsit de compartir una maternitat alternativa, activa, orgullosa, sense renúncies a les pròpies vides i professions, feminista perquè volien que les filles i els fills es reconeguessin en la diferència i es respectessin com a iguals lluny dels valors patriarcals. El grup, tenia el seu propi projecte educatiu, social, respectuós amb la natura i reforçat per l’autoritat femenina.

Presentació de les darreres novetats bibliogràfiques

Fou molt concorreguda la presentació a càrrec de **Lluïsa Julià** del “Quadern de les III Jornades Marçalianes”. Cada dos anys, quan hi ha una nova edició de les Jornades Marçalianes es presenta una publicació recull de totes les ponències que hi hagué en l’anterior celebració de les Jornades. També la presentació del conte infantil de

Maria-Mercè Marçal

“Uf, quin dissabte, rateta Arbequina!” (Estrella Polar, Col·lecció L’Odissea) a càrrec de

Magda Marçal

(la seva germana i autora de les il·lustracions del conte), on la rateta és d’allò més espavilada, va captar l’atenció i l’interès del públic.

Altes publicacions presentades foren : Reedicions de Cau de llunes, Sal oberta, La germana, l’estrangera i Desglaç (Edicions 62); Llegir/Lire Maria-Mercè Marçal (Ed. Trabucaire); Agua de alta mar, de **Fina Llorca** (Arcibel Editores); Rebellie/Rebel·lió, antologia de diverses poetes catalanes. Traducció del català a l’holandès de **Marga Demmers** (Editorial Zirimiri Press); i Antologie poetică, de Maria-Mercè Marçal. Traducció del català al romanès de

Jana Balacciu Matei

(Col·lecció Biblioteca de Cultură Catalană, núm. 35. Editorial Meronia).